

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens septem Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine septimus, est de Oratione
... Septimus, & latissimus, de Beneficiis Ecclesiasticis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

Quando beneficium regulare dari possit saecularibus, & saeculare
regularibus. §. 1

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76561](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76561)

7 Dicendum est primo, beneficium in sua propria significatione omnia supradicta beneficia, quae proprie beneficia sunt, comprehendere, atque adco (exceptis manualibus, quae proprie beneficia non sunt) comprehendit tam secularia quam regularia, tam simplicia, quam curata, quia non est specialis ratio, quare magis vnum, quam aliud comprehendat & nomen absolute prolatum supponit pro illis, quibus ratio significata per nomen proprie convenit: cum autem omnibus supradictis ratio beneficij proprie competat; efficitur sub nomine beneficij omnia supradicta comprehendere, & ita tenet glossa in c. si gratioso, verbo beneficia, de rescriptis, c. 1. verbo beneficia, de rerum permutat. in 6. Abbas in cap. postulasti, de rescript. n. 2. Felin. n. 4. Decius n. 12. Selua. 1. p. de benefice. q. 3. Garcia alios referens, 1. p. de benefice. cap. 6. n. 37. Tuschus litt. B. concl. 59.

8 Dico secundo. In facultate, & privilegio alicui concessio confertendi beneficia, omnia beneficia tam simplicia, quam duplicia comprehenduntur quia haec facultas est fauoris, & gratia principis, neque communi derogans iuri. Ergo est late interpretanda, Ergo comprehendit omnia beneficia, nisi ex subiecta materia aliud colligatur: sic tradunt Azor. 2. part. insinuat. moral. lib. 3. cap. 4. qu. 7. c. 7. Tuschus litt. B. concl. 59. Gonzalez super reg. 8. Cancell. gloss. 6. num. 2. Garcia 1. part. de benefice. a. num. 40. Quod si dicas huiusmodi facultatem a Pontifice concessam cadere in praedictum ordinarij, penes quem stat potestas beneficia conferendi. Ergo est stricte interpretanda, ut solum beneficia simplicia comprehendat, & non curata, neque dignitates. Facile responderetur, negando fieri ordinarij praedictum; si quidem ei non tollitur ex supradicta potestate ius aliquod conferendi, sed renatur in illo. Ex quo iuvamine, & potestate dici non potest ordinarij pati in sua potestate praedictum: sicut non pariturus parochi praedictum, ex eo quod religionis facultas abluendi a peccatis concedatur, ipsosque parochos adiuvet in ministerio, quod ipsi praestare tenentur.

9 Solum ab hac regula excipi debent beneficia electiva, quae esto sub nomine beneficij late sumpti propriissime comprehenduntur tamen ob quae iratem illam electionis, qua affecta sunt, non comprehenduntur. Neque enim praesumi potest Pontificem velle beneficiorum qualitates mutare; mutaret autem in beneficiis electivis, si independenter ab electione provisionem concederet. Ergo non est credendum sub facultate generali providendi de beneficiis beneficia electiva comprehendere, & ita tenet Gomezus in reg. de annali. q. 11. Paris. cons. 31. part. 4. n. 21. Gonzalez glossa 19. super reg. 8. Cancell. & probat textus elem. de praebendis, in fine, ibi nullam de electione fecerimus mentionem, & cap. cum in illis de praebendis, in 6.

10 Dico tertio. In facultate alicui concessa, ut provideatur de primo beneficio vacaturo, non comprehenditur curatum, neque dignitas, neque canonicatus Ecclesiae cathedralis, sed solum aliud beneficium simplex: Nam esto in proprietate sermonis omnia illa beneficia comprehendantur: at iuxta styllum, & consuetudinem restringitur, quoad fieri potest, ex voluntate concedentis concessio, ne ambitionem foueat, sic, aliis relatis, docet Garcia 1. p. de benefice. cap. 6. n. 49.

Ex quo a fortiori constat in dispensatione ad beneficium facta illegitimo, vel alias irregulari strictam interpretationem faciendam esse, ita ut solum intelligatur concessum illi minimum, quod fieri potest, ut latius loquentes de dispensatione diximus, quia dispensatio est iuris communis violatio, sic Garcia supra.

PUNCTUM III.

Quae sint condiciones, & qualitates beneficiorum regularium, & secularium.

Præcipua conditio, & qualitas beneficij regularis est, ut solis regularibus: & beneficij secularis, ut solis secularibus concedatur; & aliter facta electio nulla est, ut colligitur ex cap. cum de beneficio de praebendis, in 6. Quocirca secularis imperans beneficium regulare, & irregulari imperans laicale beneficium, non expressa qualitate beneficij, & persona imperantis, nulla est talis imperatio, sic aliis relatis docent Gonzalez ad reg. 8. Cancell. gloss. 7. n. 4. Sanch. lib. 7. in decal. c. 29. num. 83. Neque ab hac nullitate excusatur, tamen in concessione apponatur clausula motu proprio: quia haec clausula supplet suspensionem ex causis extrinsecis, non autem eam quae provenit ex personae inhabilitate, & ex intrinseca qualitate beneficij, sic, aliis relatis, docet Sanch. supra.

§. I.

Quando beneficium regulare dari possit secularibus, & seculare regularibus.

- 1 Seculares incapaces sunt beneficij regularis.
- 2 Secularibus conferri possunt regularia beneficia, quae administrationem non habent, si acceptando beneficium, habitent in Castro Sum, Mor. Pars II.

rum illius regionis suscipiant, sequo obligent professionem emittere.

- 3 Regulare beneficium dandum non est secularibus, neque religiosi alterius ordinis.
- 4 Si beneficium administratur per religiosos vnius conventus, non potest alio concedi.
- 5 Beneficia secularia simplicia nequaquam possunt regulari conferri.
- 6 Ad dignitatem Episcopalem regularis promovetur potest.
- 7 Verus est sub nomine dignitatis Episcopalis non comprehendit quamlibet praesentem habentem curam animarum.
- 8 Neque etiam existimo comprehendit praesentem Ecclesiae collegialis.
- 9 Religiosi mendicantes non possunt ab huius expressa dispensatione Pontificis ad Ecclesias cathedralibus in serios promovetur.
- 10 Nullus regularis assumi potest ad beneficium curatum, etiam ad tempus, speciato iure novo.
- 11 Limitatur in casu necessitatis.
- 12 Iure antiquo regularis eligi poterat beneficium curatum.
- 13 An dispensatio Episcopi ad hanc electionem requiratur. Proponitur affirmativa pars.
- 14 Probabilis est nullam Episcopi dispensationem requiri.
- 15 Est tamen necessaria praesentem proprii dispensatio.
- 16 Non solum ad praesentem, sed etiam ad quodcumque beneficium hac licentia requiritur.
- 17 Quid ad acceptationem summi Pontificatus?
- 18 Non valet licentia data antecederet ad electionem, sub conditione, si eligatur.
- 19 A quo Praelato hac licentia concedenda.
- 20 Quid faciendum, si Praelatus nolit praesentem licentiam concedere? Et quando concedatur iniuste denegare.
- 21 Quis superior compellere poterit Praelatum denegantem iniuste?

1 **R**espondeo, seculares incapaces esse beneficij regularis, iure antiquo ipse dicitur, ex text. in cap. cum beneficio, de praebendis, in 6. & tradunt omnes, neque Episcopus potest hac in parte dispensare.

2 At attento decreto Trident. sess. 14. cap. 10. de reformat. secularibus conferri possunt regularia beneficia, quae administrationem non habent, dummodo acceptando beneficium habitum illius religionis suscipiant, seque obligent professionem emittere. Sic Trident. supra tradit Gonzalez glossa 8. num. 78. Garcia de benefice 7. part. cap. 10. n. 10. c. 7. q. 9. Existimo debere statim ac accipiunt beneficium habitum religionis suscipere, & post annum a susceptione habitus professionem emittere: quia Trident. sub hac obligatione beneficium regulare secularibus concedit. Ergo debent suscipientes beneficium huic obligationi cum primum possint satisfacere, & indicat Sanch. lib. 7. in decal. 4. fine.

3 Amplia, regulare beneficium dandum non esse secularibus, sed neque religiosi alterius ordinis ab eo, cuius est beneficium, ut expressè notatur in supra. cap. 10. sess. 14. Trident. & tradit Gonzalez glossa 8. n. 8. c. 7. q. 8. & specialiter 96. c. 7. q. 9. Garcia 7. part. de benefice. cap. 10. n. 8. Rebuff. praxi benefic. tit. de dispensat. cum regularibus n. 2. Nauarr. cons. 4. de regularibus n. 23. Man. q. regul. tom. 1. qu. 34. art. 8. Sanch. lib. 7. in decal. c. 29. n. 29. Et ratio decisionis est; quia non decet beneficium vnius ordinis per religiosos alterius ordinis gubernari.

Adde, si beneficium regulare solum sit administrari per religiosos alterius conventus, non potest alio religiosi, tamen eiusdem ordinis sint, conferri, quia religiosi illius conventus nequeunt iure habito ad beneficium priuari: habetur in c. cum singula. 32. §. prohibemus de praebendis, in 6. elem. de supplenda negligent. Praelatorum, & testatur Gonzalez super reg. Cancell. gl. 8. num. 108. esse omnium. Ex quo sit esse validum, & firmum statutum, laudabilemque consuetudinem, ne aliis religiosi a residentibus in tali conventu beneficia illius conventus conferantur: fauet enim dispositioni iuris tale statutum, & consuetudo, praeterquam quod in cap. cum dilectus, verbo constitutum, de consuetud. approbatur, & tradunt ibi glossa, & doctores.

5 Quoad beneficia vero secularia, an regulari conferri possint? Primo certum est, beneficia secularia simplicia nequaquam posse regulari conferri, nullamque esse talem collationem, colligitur ex c. cum de beneficio, de praebendis, in 6. ubi beneficium regulare Clerico seculari, & seculare regulari conferri non posse statuitur. Item in c. quod Dei timorem, de statu monach. in fauorem animarum excipitur beneficium curatum: ut possit regulari conferri. Ergo tacite insinuat ad beneficium simpliciter omnino esse secularem exclusum, sumiturque ex cap. Monachi: de statu regulari: ubi dicitur ne monachi in villis, & oppidis in Ecclesiis soli contiguantur: nisi autem illis conferri possint beneficia, possent soli, & sine focis habitare. Item

LIBER
LAC
OM.

in cap. super eo, de regularib. dicitur, neque amplius in Ecclesiis secularibus debent assumi, ne contra votum, quod Domino fecerunt, venite probentur: sic Nauar. consil. 11. de statu Monach. Garcia, plures referens, 7. par. de benefic. cap. 10. num. 28. Couar. cap. 2. num. 3. de testament. Suar. tom. 4. de relig. lib. 3. cap. 19. num. 26. Azor. tom. 1. institut. moral. lib. 12. cap. 19. quast. 3. et 2. tom. lib. 6. cap. 4. q. 22. Hoieda de benefic. 1. part. quast. vlt. num. 69. & plures referens Sanch. lib. 7. in decal. c. 29. num. 75. Lessius lib. 2. de instit. c. 41. dub. 12. fine. Neque Episcopus potest in hoc casu dispensare; quia nullibi inuenitur ei talis facultas concessa, vt pluribus firmat Sanch. n. 76.

6 Secundò est certum, ad dignitatem Episcopalem promoueri posse regularem, & quorundam, c. si religiosus, c. nullus religionis, de electione in 6. clem. 1. de electione, in fi. leg. 23. ante med. tit. 5. p. 1. & tradunt omnes. Nomine autem dignitatis Episcopalis communitè comprehenditur quælibet prælatura curam animarum habens, ad quam regularis absque vlla dispensatione eligi potest; quia procedit in his eadem ratio, ac in Episcopatu, & tradit glossa in supra d. clem. & ibi Imola numer. 4. et 41. & Ioann. Andr. cap. si religiosus, statim. in princ. de elect. in 6. & ibi Francus n. 1. notab. 2. Dominic. num. 6. Ancharan. n. 2. Abbas in c. quod Dei timorem, n. 5. et 6. Sanch. lib. 7. in decal. c. 29. n. 33. Gonzalez reg. 8. Cancell. gloss. 7. n. 61. Gregor. Lopez, leg. 26. tit. 7. part. 1.

7 Contrarium sentiunt plures Doctores, prout refert Rannormit. in cap. quod Dei timorem, de statu regular. & Quincilian. Mandos. de signatura gratia, tit. dispensatio pro obtinendis beneficiis. Et mihi verius apparet; quia in Episcopatu est specialis ratio, tum propter eius dignitatem, ob quam dicitur Episcopus religiosior monacho, vt tradit glossa cap. nullus religiosus, de elect. in 6. & colligitur ex cap. ex multa, de voto. Tum quia Episcopatus à beneficio regulari, & seculari abstrahitur, & de causa in clem. 1. de electione dicitur: per hoc autem non intendimus prohibere, quin religiosus in Episcopum secularis, vel cuiuslibet regularis Ecclesie licite possit eligi. Ergo tacite insinuat respectu prælaturæ secularis, quæ Episcopatus non sit, prohibitionem integram manere, & ita defendit Suar. tom. 4. de relig. lib. 3. c. 19. fine n. 27.

8 Rursus dubium est de præfectura Ecclesie collegialis, quæ proprie curam animarum non habet, quia necque habet in foro interno, neque externo iurisdictionem, sed solum habet œconomiam gubernationem, scilicet conuocare collegium, & simul cum illo de rebus ad collegium pertinentibus disponere, ad sine dispensatione possit ad illum secularis eligi? Sanch. lib. 7. in decal. cap. 29. numer. 71. et 73. doctores pro vtraque parte adducit, & vtramque sententiam reputat probabilem, sed probabiliorē quæ affirmat, quia eligitur ad curam eorum, qui sunt in collegio, & de causa potest sicut ad Episcopatum eligi sine dispensatione. Mihi tamen negatiua magis probatur: neque enim dicenda est prælatura, vel dignitas, eum iurisdictione prorsus careat. Ergo concessio facta pro dignitate Episcopali, ad hanc præfecturam œconomicam extendenda non est.

9 Vnum tamen est omnino indubitatum, religiosos mendicantes non posse absque expressa dispensatione Pontificis ad Ecclesias cathedralibus inferiores promoueri: vt expressè habetur in extraneis, dispensatis, de postulat. Prælatorum, & aliis relatis docuit Sanch. dist. n. 73.

10 Quapropter solum de beneficiis curatis iurisdictione contentibus est difficultas, an religiosi concedi possint? Et quæstio procedere potest tum ex iure antiquo; tum ex nouo. Et quidem stante iure nouo Trident. nullus regularis assumi potest ad beneficium curatum etiam ad tempus. Quia ita congregatio Concilij testatur declarasse Greg. XIII. his verbis. Sanctissimus Dominus noster Greg. XIII. noluit licere canonicis regularibus congregationis Lateranensis, etiam de licentia sui generalis absque permissu summi Pontificis, assumere curam animarum etiam ad tempus, multo minus beneficium curatum: sic refert Gonzalez ad reg. 8. Cancell. gloss. 7. n. 53. Pafecus in praxi episcop. 1. part. c. 5. n. 23. Garcia da benefic. 7. part. cap. 10. n. 31. fine. Sanch. lib. 7. in decal. cap. 29. n. 71. Mandosius in praxi signatura gratia, tit. de obtinendis dispensationibus monachorum pro beneficiis, affirmat hodie non dispensari cum monacho ad beneficium curatum obtinendum.

11 Limitanda tamen est doctrina in casu necessitatis, quando scilicet non inueniuntur clerici seculares idonei, tunc enim præfici potest regularis: sicut è contra cum non inueniuntur regulares idonei pro beneficio regulari, præfici possunt seculares, quia necessitas caret lege, capsi quis forte de furtis. Conuenientius enim est beneficium gubernari per Clericos alienæ professionis, quam omni gubernatione destitui, vel inique gubernari: & ita tradit Rebuff. in concord. in rub. de collationib. S. volumus, ver. conformitatem, et tractat de nominationib. quast. 5. n. 13. versic. fallit, nisi idonei non reperiantur. Gonzalez alios referens, ad reg. 8. Cancell. gloss. 8. num. 43. et seqq. & probat textus in c. inter quatuor, S. seu si regulares, de religiosis domib. rectoris in c. Abbate, in fine de verbor. significat. Crederem tamen beneficia in hoc casu non esse conferenda in titulum; sed

in commendam; quia non videtur necessarius alius modus provisionis, & hic est aptior, si quidem quandoque repetitur minister idoneus, poterit extraneus remoueri; & videtur deusum à sacra congregatione, prout refert Garzia 7. part. de benefic. c. 10. n. 32. in prima declaratione.

12 Verum spectato iure communi antiquo, certissimum est, regularem eligi posse ad parochialem Ecclesiam, non solum ad tempus, & in commendam sed in titulum, habetur expressè c. quod Dei timorem, de statu monachorum, ibi, et per antiquos canones etiam monachi possunt ad Ecclesiarum parochialium regimen in presbyteros ordinari, ex quo debent prædicationis officium, quod priuilegiatum est, exercere. Ex quibus verbis videtur inferri regularem ineptum prædicationis officio eligi non posse: sic indicat Abbas in c. quod Dei timorem, n. 3. de statu monach. Syluest. verbo religio, 7. quast. 4. Rosella verbo monachus, num. 4. & clarè tenet Anton. cap. non est, num. 4. de voto, et disto cap. quod Dei timorem, numero 12. et ibi Ananias num. 9. Ceterum dicendum est eligi posse regularem apum curæ populatam, tamen officio concionandi ineptus sit. Probo, quia officio eligendi regularem est populi utilitas, & necessitas: sed seculo publico officio concionandi potest regularis esse populo maxime utilis, & necessarius. Ergo potest in parochum eligi: & sic docet expressè Abbas cap. non est, num. 9. de voto. Lambertini, de iure patron. lib. 2. part. 2. quast. 7. artic. 19. num. 22. Sanch. lib. 7. in decal. cap. 29. num. 40. Neque obstat textus in cap. quod Dei timorem, quia officium prædicationis, cui communitè religiosi aptiores sunt, præstat supra dictum priuilegium, quod amitti non debet, est in vno, vel alio regulari aptu ad illud exercendum non inuenitur. Deinde in supra dicto cap. non videtur sumi officium prædicationis, prout communitè fieri solet sed pro officio doctrinæ, quam quilibet parochus suis ouibus præstare tenetur, & quia regulariter religiosi aptiores sunt ad docendum; & ea de causa in fauorem animarum illis hoc priuilegium conceditur. Temperat aliqui, vt non procedat in religiosis mendicantibus, quos dicunt ad omnia beneficia extra Episcopatum inhabiles esse: sic Rebuffus, Duchas, Imola, Man. Rodrig. relati à Sanchez lib. 7. cap. 29. num. 37. Sed vt bene expendit Sanchez nullum in iure habet hæc limitatio fundamentum. Neque textus qui inducuntur id probant: & ita ex vi iuris communis posse eligi hos regulares; sicut & alios, tradit idem Sanch. ibi, & Lessius lib. 2. cap. 41. dub. 12. num. 98.

13 Controuersia autem est inter doctores, an dispensatio Episcopi requiratur ad hanc electionem. Tenent plures necessarium esse Episcopi dispensationem, sic Gonzalez reg. 8. Cancell. gloss. 7. num. 52. Bellarm. de off. 7. 13. num. 3. Staphileus de litter. grat. dist. de forma expectatiuarum in forma. 8. num. 9. et 10. et titul. de variis modis vacationum, in 6. num. 5. et titul. de qualitate, et statu beneficiorum, cap. incipienti, primo quod sit legitimus. Alexand. consil. 70. num. 13. volum. 3. & alij relati à Sanchez lib. 7. cap. 29. num. 38. Moueri possunt; quia non potest regulari beneficium parochiale conferri, quin simul concedatur facultas extra claustra viuendi, & factus beneficii administrandi; & de illis disponendi, sed ad hæc omnia necessaria est dispensatio. Ergo necessaria est dispensatio pro beneficio parochiali obtinendo.

14 Ceterum probabilis existimo nullam Episcopi requiri dispensationem: sic Gregor. Lopez leg. 25. titul. 7. part. 1. verbo Ecclesie. Couarruuias cap. 2. de testament. n. 3. Nauar. lib. 3. consil. in secunda edit. tit. de statu monachorum, consil. 12. per totum. Lambertinus de iure patronat. lib. 2. p. 1. q. 7. art. 19. n. 13. vsque ad finem. Sanch. innumeros referens, lib. 7. in decal. cap. 29. num. 35. probatque textus in cap. in parochia, 16. quast. 1. vbi monachus ad beneficium parochiale præsentatus admitti mandatur ab Episcopo, nulla facta dispensationis mentione. Et in cap. quod Dei timorem, de statu monach. dicitur posse monachos ad Ecclesiarum parochialium regimen in presbyteros ordinari; si autem dispensatione Episcopi indigerent, nequaquam de illis diceretur posse in presbyteros ordinari; quia non dicitur fieri posse, quod extraordinario remedio, quale est dispensatio, indiget; vt rectè dixit Innocent. in cap. pastoralis, num. 1. versic. renuntiatum, de causa possess. & propriis. & ex illo tradit Gregor. Lopez, & Sanch. supra: alias irregularis diceretur posse ordinari, & ad beneficium promoueri, quod eundem ex dispensatione id fieri potest. Deinde nulla apparet causa exigens hanc dispensationem ab Episcopo. Nam si aliqua esset, maxime quæ in contrario fundamento adducitur de incapacitate religiosi ad viuendum extra monasterium, dispensandumque de beneficii fructibus: sed hæc incapacitatem nullus alius tollere potest, nisi religiosus prælatus. Ergo non Episcopus, cui religiosus non subditur. Ergo dispensatio Episcopi nequaquam est necessaria. Ex quo fit, si beneficium pleno iure conueniunt subire, poterit conueniunt independentè ab Episcopo, & quolibet alio prælato conferre illud suo religioso. Si autem beneficium non pleno iure subire conueniunt, sed Episcopo, vel alteri Prælato, auctoritas illius Prælati necessaria est; sicuti etiam in quolibet alio Clerico: & illi est necessaria; quia non est necessaria ob dispensationem status regu

regularis, sed ob dispositionem, & collationem beneficij, sic, aliis relatis, docet Lessius lib. 2. de iustit. cap. 41. dub. 12. n. 98. Sanch. lib. 7. in decal. cap. 29. n. 66.

15 Verum est dispensatio Episcopi necessaria non sit, est tamen necessaria ad hanc electionem Prælati proprii licentia, constat ex c. religiosus, in princ. de electione, in 6. ibi si religiosus electioni de se ad prælationem aliquam extra suum monasterium, vel suam Ecclesiam celebrata sui superioris, qui dare ipsam voluntatem petita, & obtenta licentia, præsumptis consentire, & consensu sic præscriptus non teneat, & in paucis præsumptionibus illius electione eadem ipso facto viribus evanescat omnino. Et subdit rationem textus, quia religiosi arbitrium non ex sua (cum vellet, vel nolle non habeat,) sed ex illius quem vice Dei (supra caput suum posuit, & cuius imperio se subiecit, voluntate dependeat. Hanc autem licentiam solus superior absque consentu, imò renouente conuenit dare potest, vt expressè habetur in supradict. textu ibi decernimus vt iidem superiores (iisdem irrequisitis consentibus) electis huiusmodi consentiant, & transuadi liberam dare valeant facultatem: & huius specialis concessionis subdit rationem textus, vt celerius, & facilius Ecclesia prouideatur.

16 Circa hanc licentiam primo dubitatur: an ad solam prælationem requisita sit, an veto ad quodcumque beneficium parochiale? Et ratio dubij est, quia textus solum meminit prælationis, sub quo verbo sola dignitas iurisdictionem habens comprehenditur. Sed dicendum est ad quodlibet beneficium hanc licentiam requiritur, quia hæc licentia non requiritur ex dispositione Pontificis, sed ex ipso religioso statu, ratione cuius religiosus liberam voluntatem non habet, sed subditam suo superiori, & ita tenet Franc. c. si religiosus in prin. notab. 1. de electione. Cardin. elem. fin. n. 11. q. 8. eodem tit. Mari. Rodriq. tom. 1. qq. regul. q. 34. art. 5. quos refert, & sequitur Sanch. lib. 7. in decal. cap. 29. n. 57. vbi aduertit optime hæc licentiam non requiri, vt impetretur beneficium à summo Pontifice, quia Pontifici sunt omnes religiosi immediate subiecti, ipseque est ipsorum prælatus. Ergo cum ipse beneficium concedit, iam ex voluntate superioris beneficium habetur. Secundo aduergetur: obteno beneficio aliquo parochiali in titulum, iam non indigere religiosum prælati sui monasterij licentia, vt relicto illo beneficio alterum accipiet; quia acceptatione prioris beneficij manifesti sui iuris, & exemptus à prælati regularis obedientia, quæ est ratio, ob quam licentia prælati expofuitur: sic relatis Imola, Ancharan. & aliis docet Sanch. lib. 7. in decal. cap. 29. n. 64.

17 Secundo dubitatur, an ad acceptationem summi Pontificis superioris licentia requiritur? Affirmant aliqui, quia Pontificatus est summa prælatura. Ergo in illius acceptatione præcipue expofuitur licentia. Neque excusari potest, ex eo quod Pontifex secum dispentet, & superiore non habeat, quia ante acceptationem non est Pontifex, sed est suo Prælati subiectus, sic tenent Gregor. Lopez leg. 25. verbo Ecclesias. tit. 7. par. 1. Man. Rod. regul. qq. tom. 1. quest. 34. artic. 5. in princ. & alij plures, quos refert Sanch. dicto cap. 29. num. 58. Cæterum dicendum existimo cum ipso Sanch. & aliis doctoribus, quos ipse refert, nullam ad hanc acceptationem licentiam superioris requiri. Quia ab ipso iure est iam hæc licentia concessa: si quidem in cap. licet, de electione, cauetur nullum impedimentum opponi posse aduersus electum à duabus partibus Cardinalium præter hæcsum. Ergo neque impedimentum omittit licentia. Adde per ipsam electionem constitutum esse omnem Ecclesiam superiorem, & consequenter exemptum ab obedientia. Ergo non indiget superioris licentia ad acceptandum.

18 Tercio dubitatur, qualis debeat esse hæc licentia, an inquam sufficiat, si deur antecederet ad electionem, sub conditione si eligaris? Et dicendum est nequaquam talem licentiam valere: quia expressè sic cauetur in clem. fin. de electione, ibi: cum concessa religioso à superiore suo licentia, vt electioni, vel prouisioni, (si quam de ipso contigerit fieri) suam dare possit assensum, ambitionis vitio viam parat, nullius eam existere volumus firmitatis. Ex quibus verbis constat necessariò licentiam sublequi debere electionem, collationem, seu præsentationem, & quemlibet alium prouisionis modum, & tradit glossa ibi; Imola n. 10. & 11. Sanch. lib. 7. decal. cap. 29. num. 50. & 60. E contra veto si licentia post acceptationem succedat, acceptationem non reddit firmam; quia quod à principio nullum est, tractu temporis conualefcere non potest, Sanch. num. 63.

19 Quarto dubitatur, à quo Prælati hæc licentia concedenda sit? Aliqui existimant debere concedi ab illo Prælati, in cuius manibus religiosus professionem emisit; quia solilli se religiosus propriè subiecit; aliis vero se subiecit, quatenus ab illo habent potestatem. Vnde si solus generalis potestatem habet admittendi professionem, solum ex licentia illius poterit religiosus prælaturam acceptare: sic Dominic. in cap. si religiosus, in princ. num. 7. & cap. quorundam, §. volentes, num. 5. de electione. in 6. Franciscus eodem c. quorundam, num. 2. notab. 4. Calderin. concl. 3. n. unico, de regularib. Cæterum probabilius cædo, licentiam prælati monasterij sufficere ad hanc acceptationem, nisi in aliqua religione aliter fuerit statutum, vel constitutione, vel privilegio: sic plaribus relatis, firmat Sanch. lib. 7. in

Ferd. de Castro Sum. Mor. Pars. I. I.

decal. c. 29. num. 65. Mouetur, quia hic est verus superior, cui religiosus se subiecit, tamen si subiecto ei facta fuerit, quatenus vices superioris totius ordinis habeat. Dixi, nisi liter in religione aliqua fuerit statutum, vel constitutione, vel privilegio: quod dixerim, quia Man. Rod. tom. 2. reg. q. 35. art. 2. testatur ex privilegio Alexand. III. solum generalem, vel prouincialem hanc posse licentiam ad prælaturam concedere, & nullo modo superiorem immediatum conuentus, & videtur approbati à Sanch. in supradicto loco. Item in religione societatis Iesu nullus alius potest hanc licentiam concedere nisi generalis præpositus, qui nisi compellus fuerit præcepto Pontificis, hanc licentiam non concedit, vt colligitur ex 9. parte constitution. cap. 4. §. 5. & cap. 5. §. 6. sine. Aduertit tamen, & bene, Sanch. dicto c. 29. n. 67. hoc intelligendum esse de prælati & Episcopatus honorem, & diuitias afferentibus: secus de prælati, quæ iis mundanis opibus carent, & laboribus plurimis abundant, quales sunt Episcopatus Ethiopiae, Iaponæ, & similes, de quibus Gregor. 1. p. pastoralis, c. 8. explicuit ilud Pauli 1. ad Timoth. 3. qui Episcopatum desiderat, bonum opus desiderat.

20 Quinto dubitatur, quid faciendum est, si prælatus nolit petitam licentiam ad acceptandum concedere? Respondeo, si iniuste nolit, compellendum esse à suo superiore. Difficultas autem est, quando censetur prælatus iniuste licentiam denegare? Sanch. lib. 7. in decal. c. 29. n. 68. Lessius lib. 2. de iustit. cap. 41. dub. 12. n. 97. Greg. Lopez leg. 25. verbo Ecclesias. tit. 7. p. 1. Man. tom. 1. qq. regul. q. 34. art. 5. initio, & alij affirmant, quoties necessitas, vel utilitas Ecclesie adest; quia stante hac utilitate Ecclesie videtur prælatus obligatus hanc licentiam concedere: si quidem eam concedere potest. Ergo iniuste denegat. Nihilominus censent, etsi utilitas Ecclesie sit sufficiens causa, vt prælatus licentiam concedere possit; iuxta textum in cap. de utilitate, 16. quest. 1. & tradunt Greg. Lop. Lessius, Sanch. Man. & alij supra. Vt tamen obligetur illam concedere, existimare non tantum utilitatem, sed etiam necessitatem Ecclesie adesse debere. Durum enim est dicere prælatum male facere denegando licentiam religioso, vt prælaturam accipere, quam videt suæ religioni esse valde utilem, tamen si Ecclesie ad quam egritur utilis fururus sit. Non enim reuocatur prælatus utilitati Ecclesie secularis providere ex obligatione, & præcipue cum iactura suæ propriæ religionis. Et ita necessitatem requiri, neque utilitatem sufficere docent glossa, cap. quam sit, verbo ad ordinandum. 18. q. 2. Anchar. cap. si religiosus, num. 4. de electione, in 6. Gamba de auctor. legati à Latere lib. 8. cap. ult. n. 23.

21 Quod si inquiras, quis superior compellere possit prælatum sic denegantem talem licentiam? Respondeo quemlibet qui illius prælati superior sit. Tum quia superior illius prælati eius negligentiam supplere potest. Tum quia ad ipsum deuoluitur potestas posita negligentia in immediato superiore, iuxta textum in cap. quamquam de electione, in 6. & cap. Roman. de supplenda negligentia prælati. eodem lib. & tradit, aliis relatis, Thom. Sanch. lib. 7. in decal. cap. 29. n. 69.

§. II.

Quid dicendum sit de beneficiis electiuis.

- 1 Expendit vt textus in cap. quorundam, de electione, in 6.
- 2 Quæ ex illo inferantur, vt omnino certa.
- 3 An sint in numero eligentium excommunicati computandi.
- 4 Si religiosus mendicans Episcopus transferatur in alium Episcopatum, an debeat in concordia eligi.
- 5 Seruanda sunt hic modus concordie electionis tam pro prælaturis extra religionem, quam intra.
- 6 Probabilis est solum de prælaturis extra ordinem debere textum intelligi.
- 7 Satisfit contraria rationi.
- 8 Affirmant aliqui supradictam constitutionem extendi ad beneficium curata iurisdictione carentia.
- 9 Oppositum tenendum est.

Dubium est de beneficiis secularibus per electionem factis, quia ratione religiosi tam mendicantes, quam non mendicantes illorum capaces sint? Et tota difficultas consistit in explicatione text. in cap. quorundam, de electione in 6. ibi enim Bonif. VIII. vt religiosi ambitionis viam præcluderet, statuit, vt nulli religioso Prædicatorum, Minorum, Eremitarum Sancti Augustini, aut quorumlibet mendicantium ordinum ex electione, postulatione, seu vocatione ad aliquam extra administrationem sui ordinis prælaturam in discordia de se facta ius de cætero acquiratur, nec eorum aliqui tunc electioni, postulationi, prouisioni, aut vocationi quomodolibet valeat consentire, etiam si magistris, aut ministri, vel prius generalium eorumdem ad id accesserit licentia, vel consensus: circa religiosos quoque alios cuiuscunque conditionis, vel status existant (vult Pontifex hoc feruari) vt nec ipsi electionibus, postulationibus, prouisionibus, aut vocationibus à minori parte numeri ad prælationes quilibet de se factis (quæ hoc ipso, quod à minori parte processerint, nullum proflus tribuant ius eisdem) summa audeant